

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2014 – 2020 г.“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

ОДОБРИЛ:

ГАЛИНА СИМЕОНОВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ОПОС 2014-2020 Г.

ОТЧЕТ НА
ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
за 2022 г.

В изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014-2020 г.

Годишният план за действие (ГПД) за 2022 г. на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС 2014-2020) е разработен в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014-2020 г. (НКС) в съответствие с изискванията на Регламент 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби на Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) №1083/2006 на Съвета. НКС определя рамката за стратегическа комуникация за програмния период 2014-2020 г. Като част от междуинституционалния процес на взаимодействие и основавайки се на насоките, залегнали в тази стратегия, управляващите органи на програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), разработват всяка година Годишни планове за действие на съответните програми, които да са в тяхно изпълнение.

Основни цели на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014-2020 г. са да се повиши информираността на целевите групи за визията и приоритетите на Споразумението за партньорство, на бенефициентите и потенциалните бенефициенти относно възможностите, предоставяни от Общността, както и общественото признание за ролята на ЕС за развитието на регионите. Те се постигат чрез достигането до различни аудитории с широка гама от активни мерки. Изпълнението им има за цел да доведе до повишаване прозрачността и публичността при управлението на програмите и Споразумението за партньорство, което да способства процеса на нарастващо обществено доверие.

Заложените в Годишния план за действие за 2022 г. на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ мерки за информация и комуникация бяха разработени в съответствие с Националната комуникационна стратегия 2014-2020 г. и предвиждаха изпълнение на всички задължителни дейности на ниво оперативна програма съгласно Регламент 1303/2013 г. Комуникацията бе насочена към покриване на следните идентифицирани комуникационни нужди на целевите групи: осведомяване на широката общественост за резултатите и добрите практики от изпълнението на проекти, финансирани по ОПОС 2014-2020 г.; информиране на потенциални бенефициенти, партньорски организации и други заинтересовани групи за възможностите, които програмата предоставя; регулярно повишаване компетентността на бенефициентите при изпълнение на проекти; формиране на екологично съзнание във всички граждани на страната, като гаранция за устойчивост на предприеманите мерки; осигуряване на максимална прозрачност в процеса на управление и изпълнение на програмата.

За постигане на целите, заложи в ГПД, Управляващият орган на ОПОС отново планира дейности, насочени към всички целеви групи, като изборът на конкретни мерки бе обвързан с поставените цели. Използвани са разнообразни комуникационни канали и е търсена активна комуникация и обратна връзка с целевите групи. Това позволи темите, свързани с управлението на структурните фондове и опазването на околната среда, да бъдат тълкувани и коментирани по един по-достъпен за широката общественост начин.

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС „КОМПОЗИРАЙ ПРЕЧИСТВАТЕЛНА СТАНЦИЯ“

Като част от мерките за информация и комуникация на ОПОС, през 2022 г. Управляващият орган на програмата реализира национален конкурс за рисунка „Композирай Пречиствателна станция“ в периода от 10 октомври до 1 декември 2022 г. 1 093 деца от 4 до 12 клас от цялата страна изпратиха своите рисунки. Освен индивидуални участници, в конкурса се включиха цели класове, както и школи по рисуване. За създаването на творбите всички деца се бяха информирали предварително за функцията на пречиствателната станция, за използваните технологии, така че водата да е годна да се включи отново към речните потоци, без да замърсява околната среда. За това, което са научили, много деца изпратиха към рисунките си преразкази и презентации.

През м. декември 2022 г. професионално жури определи 16 победители, чиито рисунки да бъдат пресъздадени върху стените на 16 пречиствателни станции, изградени или рехабилитирани със средства по ОПОС. На всички 1 093 участници в конкурса бяха изпратени грамоти, а церемонията по награждаване се проведе на 23 януари 2023 г. в зала „Европа“ на МОСВ. По времето на провеждане на конкурса „Композирай Пречиствателна станция“ той беше разпространен в ефира на 5 радиа по договори за закупуване на програмно време, финансирани от ОПОС 2014-2020 г.: Сити Радио, БГ Радио, Радио Вероника, Радио Енерджи и Радио Фокус.

ГОДИШНО ИНФОРМАЦИОННО СЪБИТИЕ

След отпадане на ограниченията за провеждане на публични събития заради Covid мерки, Управляващият орган на ОПОС проведе Годишно информационно събитие за пръв път от 3 години насам. То се проведе на 1 декември 2022 г. във Водната кула в София. В присъствието на гости от заинтересовани страни, МОСВ, Европейска комисия и др. беше отчетен напредъкът по ОПОС до края на 2022 г.

ПУБЛИЧНИ СЪБИТИЯ

През 2022 г. се състояха **32 публични събития**, за популяризиране на ОПОС 2014-2020 г. на живо и в интернет среда (обществени обсъждания на проекта на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.). Сред реализираните на живо събития бяха проведени от бенефициентите по проекти, финансирани по ОПОС, церемонии „Първа копка“ или за откриване на обекти, междинни или заключителни пресконференции.

На **21.01.2022 г.** Модерна компостираща система за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци на Община Ямбол беше изградена и открита близо до областния град. Проектът стартира през 2019 г. и е финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“.

На **08.02.2022** г. стартира реализирането на обект: „Реконструкция на пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Нова Загора и Агломерация Нова Загора“, част от проект „Доизграждане и рехабилитация на водоснабдителната и канализационната инфраструктура в агломерации с население с над 10 000 екв. жители, попадащи в обхвата на обособената територия на „Водоснабдяване и Канализация - Сливен“ ООД“.

На **25 февруари 2022** г. бе даден старт на обект „Реконструкция на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) – Сливен на Агломерация Сливен. С изпълнението на целите на проекта ще бъде осигурена по-безопасна и по-чиста околна среда за гражданите на територията на гр. Сливен, както и ще бъдат достигнати европейските изисквания и стандарти за отвеждане на отпадъчните води.

На 10 март бе даден старт на обект „Реконструкция на водопроводната и канализационна мрежа на гр. Стара Загора – Северна част“. Благодарение на проекта ще бъдат намалени загубите на вода с около 15% и ще се увеличи ефективността при събирането на отпадните води.

На 21 март стартира реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на ж.к. Меден Рудник“, който е първи етап от „Интегриран воден проект за област Бургас“. С инвестицията ще бъдат реконструирани 8,5 км водопроводна и 1,4 км канализационна мрежа, както и изградени 3 км нова канализационна мрежа и две нови канални помпени станции в кв. „Меден Рудник и м.с. „Върли бряг“.

На 08.04.2022 г. посланикът на Франция в България Н.Пр. г-жа Флоранс Робин и зам.-министърът на околната среда и водите Николай Сиджимов откриха конференция на тема „Как градовете да се справят със замърсяването на атмосферния въздух?“ във Френския институт в София. От страна на Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ в МОСВ бяха представени възможностите за финансиране на мерки адресиращи замърсяването на въздуха с ФПЧ за програмен период 2021-2027 г.

На 18 април Общо до 60 млн. лв. ще бъдат осигурени от ОП „Околна среда“ 2014-2020 г. (ОПОС) за нова мярка за подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания чрез залесяване. По този начин България се присъединява към амбицията на Европейската комисия, заложена в Стратегията на ЕС за Биологично разнообразие 2030 за засаждане на 3 милиарда дървета в рамките на ЕС.

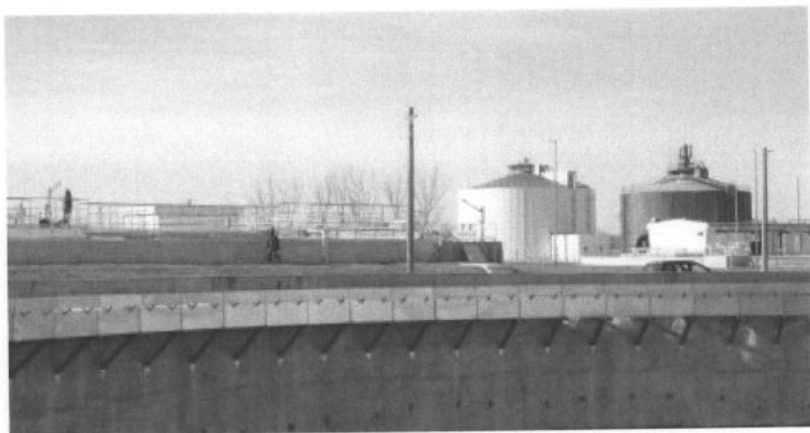

На 11.05.2022 г. Стартира реконструкция на над 4 км. водопровод в Сливен за 30 млн. лв. по ОПОС. Над 101 000 жители от Сливен и прилежащи населени места ще бъдат с подобрен достъп до водоснабдяване след изпълнение на целия проект.

На 19 май 2022 г. се проведе 16-ото заседание на Комитета за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. Партньорите в мониторинговия комитет обсъдиха методологии и критерии за оценка на проектни предложения по процедури, за които е осигурено финансиране до края на програмния период .

На 1 юни бе открита рехабилитираната пречиствателна станция край Плевен. Обновяването ѝ е част от проекта за интегриран воден цикъл на общините Плевен и Долна Митрополия. Въведена в експлоатация преди 32 години, сега тя е модернизирана и приведена в съответствие със стандартите на Европейския съюз благодарение на финансиране от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Към нея ще се включат още четири населени места – Долна Митрополия, Тръстеник, Ясен и Буковлък.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

На 23 юни Министерският съвет прие решение за изменение на Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020 г.“ (ОПОС 2014-2020 г.), съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд на Европейския съюз и държавния бюджет. Промените произтичат от необходимостта от включване на нови мерки и съответно бенефициенти, с цел преодоляване на риска от загуба на средства по програмата.

На 27.06.2022 г. Общинското сметище на Сапарева баня е закрито и рекултивирано със средства по Оперативна програма „Околна среда 20145-2020 г.“. Близко 950 000 лв. са вложени в оформяне на съществуващите отпадъци в стабилно тяло, изграждане на 60 м стоманобетонова подпорна стена, запръстяване и запечатване с 1 метър рекултивационен слой. За улавяне на образувалия се биогаз е изградена газосъбирателна и газоотвеждаща система. Отвеждането на повърхностните атмосферни води от депото се осъществява чрез система от отводнителни канавки.

На 01.07.2022 г. започна подмяна на 2,2 км водопровод, захранващ централната градска на Раднево и кв. Гипсово. Подмяната се реализира със средства по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ в рамките на проект „Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от ВиК ЕООД Стара Загора“. Чрез проекта ще бъде заменена голяма част от старите етернитови тръби на Раднево, с което се гарантира по-надеждно водоснабдяване и по-малко аварии.

На 4 юли беше одобрена финалната версия на Програма „Околна среда“ за период от 7 години. В новата Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС 2021-2027 г.) са заложени по-зелени и по-устойчиви цели. Около това мнение се обединиха партньорите в Тематичната работна група, които участваха с бележки и становища в разработването на документа.

На 8 юли с церемония „първа копка“ започна реконструкция на близо 10 км разпределителна водопроводна мрежа и 6,7 км канализационна мрежа в гр. Радомир. Дейностите са по проект "Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Перник", финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. В агломерацията на Радомир по проекта ще бъдат изградени също 2,2 км транзитен водопровод за ниска зона, помпени станции и тласкатели (без кв. „Върба“); както и тласкател до пречиствателната станция за отпадъчни води (ПСОВ) в Батановци.

На 19 юли Мултипараметрични сонди за мониторинг на подземните води ще бъдат монтирани в 20 пункта на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). Пунктовете ще бъдат рехабилитирани, а районите около тях ще бъдат облагородени. Дейностите са част от проект „Подобряване мониторинга на химичното състояние на подземните води“ по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС 2014-2020 г.), изпълняван от ИАОС.

На 20 юли 2022 г. Министерският съвет одобри новата Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС 2021-2027 г.). Стратегическият документ за следващите 7 години ще бъде представен в Европейската комисия за утвърждаване. Финансовата рамка на ПОС 2021-2027 г. е 1 531 590 093 евро от ЕС. Общият бюджет на Програмата заедно с националното съфинансиране възлиза на 1 823 206 271 евро (3 565 881 521 лева). „Програма „Околна среда“ е единствената „зелена“ програма, която осигурява възможност с европейски средства да се реализират значими инвестиции за опазване на околната среда.

На 21 юли започва изпълнението на демонстрационен проект за подготовка за повторна употреба и рециклиране на употребявани матраци, финансиран със средства по Оперативна програма "Околна среда 2014-2020 г.". Една от целите му е да се намали обема на депонираните едрогабаритни отпадъци, тъй като за разлагането на 1 матрак са нужни около 600 години.

На 27.07.2022 г. Управляващият орган на ОП „Околна среда“ 2014-2020 г. откри процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за „Подобряване на природозащитното състояние на степни природни местообитания чрез закупуване на земи“ по приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ с бюджет от 13 430 000,00 лв. Конкретен бенефициент е Регионалната инспекция по околната среда и водите – Варна.

На 28 юли 2022 г. Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ взе решение да бъдат подпомогнати бежанците от Украйна в България. На своето 17-то заседание, проведено на 28.07.2022 г., членовете на обществения мониторингов комитет гласуваха методология и критерии за оценка на проектно предложение по процедура „Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка, прилагана от Министерството на туризма“. Дейностите по процедурата са свързани с осигуряване на нощувка, закуска и обяд за хората от Украйна. Необходимите средства са разчетени за 17 000 души и се обезпечават чрез пренасочване на 30,6 млн. лв. от Приоритетна ос „Отпадъци“ към Приоритетна ос 7 „Подкрепа за бежанците от Украйна в България“.

2 август 2022 г.

Пет нови електроавтобуса се движат по линии 1 и 4 в гр. Хасково от 1 август 2022 г. в изпълнение на проект „Подобряване на качеството на атмосферния въздух в гр. Хасково, чрез доставка и експлоатация на електрически автобуси за нуждите на общественя транспорт“, съфинансиран от ОП „Околна среда“ 2014 – 2020 г. В експлоатация са пуснати и пет бавнозарядни станции и една бързозарядна станция. Подобреното качество на атмосферния въздух ще има положително влияние върху здравето на близо 68 хиляди жители на град Хасково, ще подобри екологичната обстановка и ще намали антропогенното влияние върху околната среда.

На 8 август Управляващият орган на ОП „Околна среда“ 2014-2020 г. откри процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“ по Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ с бюджет от 62 000 000 лв.

07.10.2022 г.

Община Велинград закри старото си депо за битови отпадъци, което не отговаря на съвременните нормативни изисквания. Рекултивацията беше извършена по проект, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Депото, разположено в местността "Реповица", се е експлоатирано от 1978 г. Натрупаните през годините отпадъци сега са събрани и оформени в т.н. отпадъчно тяло, запечатано в минерален пласт и оборудвано със системи за газоотвеждане, мониторинг, обезвреждане на биогаза и събиране на атмосферни води. Горният изолиращ слой на депото е изграден от 50 см глинести почви и 50 см обикновени почви. В резултат на изпълнението на проекта е

На 10 октомври стартира конкурса на Оперативна програма „Околна среда“ „Композирай Пречиствателна станция“. Рисунките трябва да са свързани с темата за чиста околна среда, а впоследствие 16 от тях ще бъдат „пренесени“ в голям мащаб върху фасади на 16-те пречиствателни станции, изградени или реконструирани със средства от Оперативната програма.

рекултивирана площ от 5.7 ха и са почистени съседни терени, замърсени с отпадъци.

На 12.10.2022 г. се състоя работна среща на която присъстваха заместник-министърът на околната среда и водите Ренета Колева, Галина Симеонова, главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“, кметове, зам.-кметове и представители на 21 общини. Бяха обсъдени възможностите по Приоритет 5 „Въздух“ на ПОС 2021-2027 г.

На 10.10.2022 г. Европейската комисия официално одобри Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Бюджетът на програмата е 3 565 881 509 лв. и е съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд и държавния бюджет на Република България. Програмата е основен инструмент за подкрепа за устойчиво развитие и утвърждаване целта за съхраняване, опазване и подобряване на качеството на околната среда. Основните цели са свързани с подобряване на ВиК инфраструктурата и качеството на атмосферния въздух, екологосъобразно управление на отпадъците и опазване на богатото биоразнообразие на България, както и превенция и управление на риска от наводнения, свлачища и горски пожари.

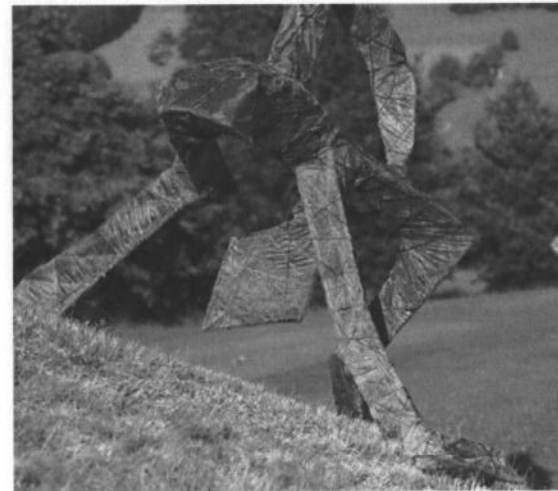
04.11.2022 г.

Компостираща инсталация, изградена по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, вече работи в Кричим и Перущица. Инсталацията се намира в местността „Сух дол“ в Кричим и обработва зелени и биоразградими отпадъци, генерирани на териториите на двете общини. Капацитетът ѝ е 2 300 тона на година. Получаваният краен продукт е компост, който е богат на хумус и може да се предлага за закупуване. Чрез изградената компостираща инсталация се намалява количеството на депонираните отпадъци.

11.11.2022 г.

ОПОС 2014-2020 г. започва реализацията на проект „Обитателите: в търсене на по-добра среда“. „Обитателите“ са произведения на изкуството, създадени от скулптура Мартиан Табаков, които ще бъдат позиционирани и заснети в обекти, изградени по Оперативната програма: пречиствателни станции, регионални системи за управление на отпадъци, укрепени свлачища, посетителски центрове и др. Фотографиите ще съставят експозиция, която ще бъде представена в различни градове в страната. Към фотографиите ще има и информационни текстове, показващи постигнатите резултати в рамките на изпълнените проекти и връзката между натиска, който ние, хората, с ежедневната дейност оказваме върху заобикалящата ни среда и възможното подобряване на параметрите на околната среда.

29.11.2022 г.

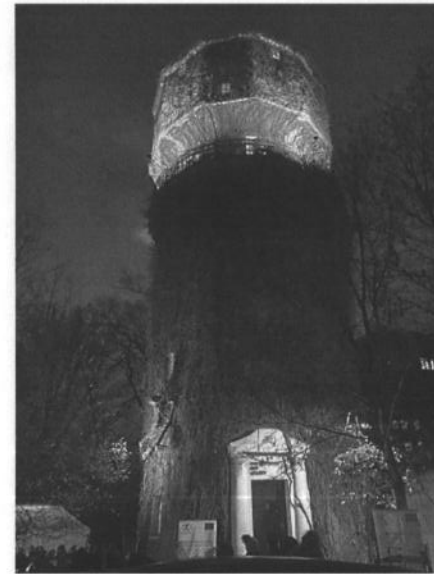
Приоритетите на новата програма „Околна среда“ 2021-2027 г. и възможностите за финансиране на общините бяха представени пред кметове и председатели на общински съвети от Югозападния и Северозападния райони за планиране. По време на срещи, проведени на 16 и 23 ноември 2022 г., представители на Управляващия орган на програмата предоставиха детайлна информация за възможностите за подкрепа на общините по Програмата и отговориха на множество поставени въпроси.

02.12.2022 г.

Пречиствателната станция за отпадъчни води и компостиращата инсталация за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци на община Ямбол разгледаха представители на Европейската комисия, които са на посещение в България. Двата проекта са реализирани с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Интегрираният проект за водния цикъл на Ямбол включва изграждането на пречиствателна станция и разширение и реконструкция на ВиК мрежата в града. Стойността на проекта е в размер на 44,4 млн. лв. Инвестицията за строителството на компостиращата инсталация за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци възлиза на 3,7 млн. лв.

На 2 декември ОПОС отчете постигнатите резултати през 2022 г. на Годишно информационно събитие. Присъстваха гости от Европейската комисия, членове на Комитета за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г., представители на Министерството на околната среда и водите и др.

05.12.2022 г.

Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобри индикативна годишна работна програма за 2023 г. на стойност на 2 млрд. лв., в рамките на първото заседание проведено на 2 декември 2022 г. Членовете на Комитета за наблюдение одобриха методологии и критерии за оценка на проектни предложения по първите процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по новата програма, които ще бъдат обявени в началото на следващата година: „За по-чист въздух!“ по Приоритет 5 „Въздух“ и „Изпълнение на м. 4 от НРПД по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“.

08.12.2022 г.

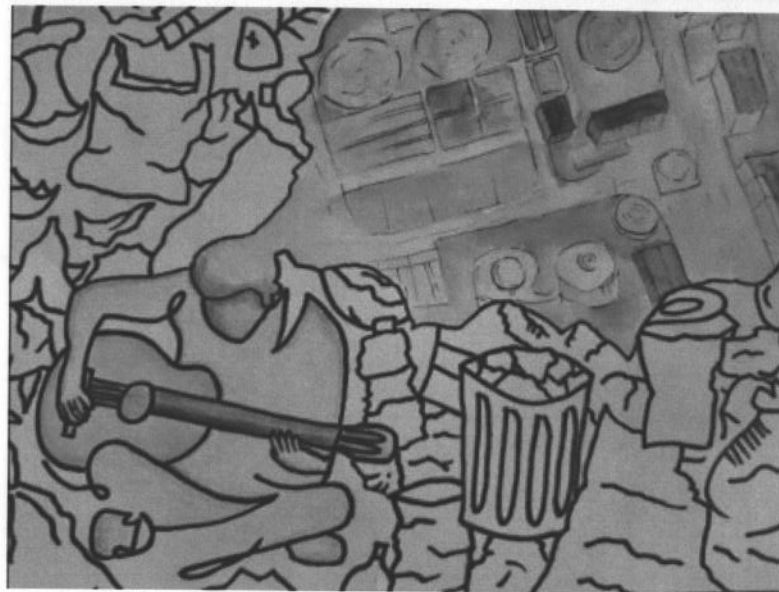
Над 60 млн. лв. ще бъдат осигурени от Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ (ОПОС) за подобряване на природозащитното състояние на горски природни местообитания чрез залесяване. Средствата ще послужат за изпълнението на ключов ангажимент на страната към инициативата на ЕС за засаждане на три милиарда нови дървета в изпълнение на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030

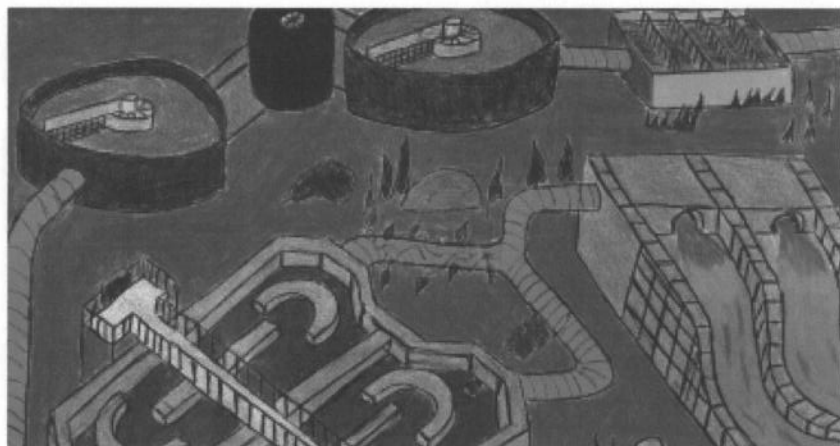

21.12.2022 г.

Ученици от близо 100 населени места у нас изпратиха рисунки за националния конкурс „Композирай Пречиствателна станция“, организиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Неочаквано, конкурсът прерасна в международен, след като пристигна и плик от Българското училище за роден език в Будапеща, Унгария.

Общият брой на всички участници в конкурса е 1 093, като близо 300 от тях са от София.

30.12.2022 г.

16 рисунки победиха в конкурса „Композирай Пречиствателна станция“

1 093 деца, ученици от 4 до 12 клас, взеха участие в конкурса „Композирай Пречиствателна станция“, организиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Съгласно регламента, само 16 от тях ще получат награди в размер на 500 лв., а рисунките им могат да бъдат копирани върху стени на някои от 16-те пречиствателни станции, изградени или рехабилитирани по ОПОС.

Професионалното жури на конкурса е съставено от художниците проф. Петер Цанев и Борис Колев и изкуствоведа Ивайло Милев.

ПАРТНЬОРСТВО

Партньорството е основен принцип и в работата на Управляващия орган на ОПОС. УО се стреми да работи в партньорство както с бенефициентите на оперативната програма, така и с всички останали заинтересовани организации и лица в хода на управлението и изпълнението на програмата.

През 2022 г. Управляващият орган проведе Второ заседание на Тематичната работна група за разработване на програма „Околна среда“ 2021- 2027 г., три заседания на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, както и първото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.“.

През октомври 2022 г. УО за първи път стартира процедура за избор на юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, чиито представители да участват в състава на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021- 2027 г. Поканени да участват в процедурата бяха НПО в областта на защита на основните права, равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности; социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи; опазване на околната среда; образованието, науката и културата, и до организации, специализирани в секторите „води“, „кръгова икономика“, „биологично разнообразие“, „изменение на климата и рискове от природни бедствия“ и „чистота на атмосферния въздух“.

За отчетния период 01.01. – 31.12.2022 г. бяха проведени **32 събития** за популяризиране на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ на живо и в интернет среда (обществени обсъждания на проекта на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.). Сред реализираните на живо събития бяха проведени от бенефициентите по проекти, финансирани по ОПОС, церемонии „Първа копка“ или за откриване на обекти, междинни или заключителни пресконференции.

ОБУЧЕНИЯ

През 2022 г. в изпълнението на бюджетните линии са организирани и проведени обучения/семинари за бенефициенти, по време на които са обучени **195 представители на екипите за управление на проекти.**

РЕГУЛЯРНО ПУБЛИКУВАНЕ НА АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Актуална информация за ОПОС беше публикувана регулярно на интернет сайта www.eufunds.bg, в секция Оперативна програма „Околна среда“. Онлайн платформата eufunds.bg е свързана директно към *Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020* (ИСУН 2020), откъдето бързо и лесно може да се видят актуалните процедури, напредъка по програмата, действащите проекти и друга полезна информация, свързана с управлението на ОПОС. През цялата година регулярно е изпращана прес информация до пресцентъра на МОСВ за разпращане до медии. На интернет страницата на програмата и на официалния портал на Министерството на околната среда и водите, като важни канали за информираност, са публикувани новини, документи и съобщения за всички заинтересовани страни и широката общественост по актуалните теми от изпълнението на ОПОС и по подготовката на ПОС 2021-2027 г. (до одобрението ѝ през октомври 2022 г.). За периода 1 януари 2022 г. до 31 декември 2022 г. за интернет страницата на ОПОС секция Оперативна програма „Околна среда“ са регистрирани 109025 посещения общо (сравнено с 80419 за 2021 г., или нарастване с 35,6% спрямо 2021 г.) и 85818 уникални посещения (сравнено с 60547 за 2021 г., или нарастване 41,7% спрямо 2021 г.).

ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

За периода 1 януари 2022 г. до 31 декември 2022 г. в Главна дирекция „Оперативна програма Околна среда“ са постъпили **20 броя искания по Закона за достъп до обществена информация.**

За Управляващия орган е приоритет осигуряването на максимална прозрачност в процеса на управление и изпълнение на Оперативна програма „Околна среда“ и на всички финансирани по ОПОС дейности за подобряване на екологичната инфраструктура в България и за повишаване качеството на живот на българските граждани. Актуална информация за

физическото и финансово изпълнение на Програмата може да бъде намерена в секция „Изпълнение“ на интернет страницата на ОПОС, в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН), както и чрез официалния електронен адрес ope@moew.government.bg.

На 13 януари Управляващият орган на ОПОС 2014-2020 г. информира за внесен Доклад за Екологична оценка на ПОС 2021-2027 г.

На 20 април Управляващият орган публикува информация за бенефициентите на ОПОС във връзка със законосъобразното провеждане на обществени поръчки с предмет строителство или инженеринг.

На 30 май Управляващият орган публикува образец на Справка за провеждани пазарни консултации и/или външно участие при подготовка на документацията на обществена поръчка/процедура по реда на ПМС 160/2016 г

На 17.06. 2023 г. Управляващият орган предостави информация във връзка със заявени искания за спиране срока за изпълнение на отделни дейности от проекти, финансирани от ОПОС.

На 21 юли 2023 г. Управляващият орган предостави указания във връзка с влизане в сила на 09.04.2022 г. на Регламент (ЕС) № 2022/576 на Съвета от 8 април 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 г. относно ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, който има пряко приложение спрямо действащото законодателство в РБ.

На 5 октомври Управляващият орган на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ публикува Указания за сключване на допълнително споразумение към административен договор за безвъзмездна финансова помощ съобразно Методика за Изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с ПМС № 290 от 27.09.2022 г.

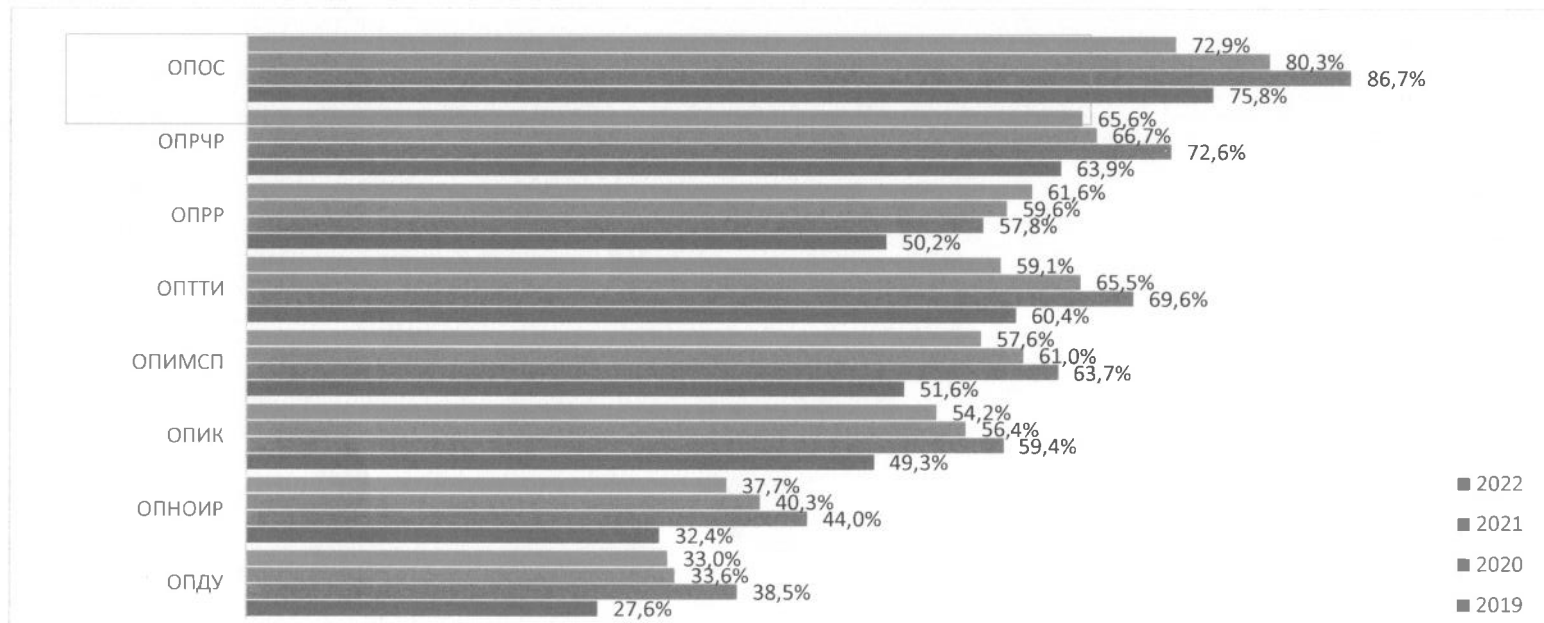
На 11 октомври Управляващият орган публикува допълнения към Указания за сключване на допълнително споразумение към административен договор за безвъзмездна финансова помощ, във връзка с приета с ПМС № 290 от 27.09.2022 г. Методика за Изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация.

На 1 декември Управляващият орган на ОП „Околна среда 2014-2020 г.“ публикува указания във връзка с възлагане на обществени поръчки чрез „in house“.

НИВО НА ОБЩЕСТВЕНА ОСВЕДОМЕНОСТ ЗА ОПОС 2014-2020 Г. ПРЕЗ 2021 Г.

През 2022 г. УО на ОПОС инициира провеждането на национално представително социологическо проучване за измерване на нивото на обществена осведоменост, в резултат на реализираните мерки за информация и комуникация по ОП „Околна среда 2014-2020 г. ОПОС е най-разпознаваемата оперативна програма, на първо място сред останалите оперативни програми в България. Нивото на обществена осведоменост за програмата възлиза на 73%. И през 2022 г., аудиторията на ОПОС е съставена от лица, които принадлежат към активните групи – на възраст между 15 и 49 г., с висше образование, от областните градове (вкл. София) и с доходи около и над средните за страната. Тези социално-демографски характеристики се отнасят към лицата, които са чували за Програмата само по име. Профилът на хората, които са запознати и с изпълнен проект по ОПОС е по-ограничен, свивайки се до определени групи от столицата и областните градове, висшистите и с високи доходи. Ако сравним профилите на аудиторията на ОПОС отпреди една година ще забележим, че тя се е разширила във възрастово отношение, като информация за програмата е достигнала както до по-младите (15-29 г.), така и до лицата на средна възраст (40-49 г.).

Графика 1. Обща разпознаваемост на оперативните програми? [общ сбор между чувалите за програмата само по име и за изпълнени нейни проекти, база: n₍₂₀₂₂₎=3022, n₍₂₀₂₁₎=3020, n₍₂₀₂₀₎=3002, n₍₂₀₁₉₎=3000]

Телевизията е най-широко разпространеният информационен канал като 7 от 10 души получават информация от тази медия. Втори по популярност и през 2022 г. се нареждат интернет медиите, където още 36% са попадали на новини, свързани с проекти и инициативи. Останалите източници на информация са допринесли в значително по-малка степен за разпространението на новини, свързани с ОПОС и нейното изпълнение.

Графика 2. Откъде обикновено се информирате за проекти и инициативи, свързани с опазване на околната среда, които се провеждат във Вашия регион? [база: n₍₂₀₂₂₎=3022]

ИЗПЪЛНЕНИ ДЕЙНОСТИ:

Специфична цел на НКС	Дейност по ОПОС	Целева група	Постигнат индикатор	Времени обхват/Локация	*Реално изплатен бюджет/лв. с вкл. ДДС
Популяризиране на програмата като финансов инструмент за подобряване на развитието на България и качеството на живот	Провеждане на национална образователно-информационна кампания	Широка Медиатори	- Проведен национален конкурс „Композирай Пречиствателна станция“; - Участие взеха 1 093 деца от 4 до 12 клас от цялата страна; - Разпространение в ефира на 5 радиа: Сити Радио, БГ Радио, Радио Вероника, Радио Енерджи и Радио Фокус https://eufunds.bg/bg/opos/node/11562	октомври – декември 2022 г. Национално ниво	84 614,00 лв.
	Провеждане на информационна кампания с фокус върху приоритетните оси на ОПОС 2014-2020 г. и резултатите от изпълняваните проекти	Широка общественост Бенефициенти Потенциални бенефициенти Администрация, ангажирана с управлението на фондовете на ЕС и Медиатори	1 бр. проведена кампания - 24 събития, проведени от бенефициенти по проекти, финансирани по ОПОС, в т.ч. церемонии „Първа копка“ или за откриване на обекти, междинни или заключителни пресконференции	януари - декември 2022 г. Национално ниво	0,00 лв.
	Годишно информационно събитие	Широка общественост Бенефициенти Потенциални бенефициенти Администрация, ангажирана с управлението на фондовете на ЕС и Медиатори	1 бр. Годишното информационно събитие за отчитане напредъка по програмата към 2022 г. https://eufunds.bg/bg/opos/node/11421	декември 2022 г.	49 228,00 лв.
Осигуряване на максимална публичност и прозрачност на процеса на управление и	Провеждане на заседания и/или писмени процедури на Комитета за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г.	Медиатори	Проведени 3 заседания на Комитета за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г.	24 март 2022 г.	81 619,00 лв.
				18 май 2022 г.	
				28 юли 2022 г.	
				04.11-24.11.2022 г.	0,00 лв.

изпълнение на програмата, нейните резултати и добри практики			Проведена 1 писмена процедура по ОПОС 2014-2020 г. Проведено 1 заседание на КН на ПОС 2021-2027 г. (с вкл. изменение на ОПОС 14-20 г.)	02.12.2022 г.	29 884,00 лв.
	Публикации в Единния информационен портал на Европейските структурни и инвестиционни фондове	Широка общественост Бенефициенти Потенциални бенефициенти Администрация, ангажирана с управлението на фондовете на ЕС и Медиатори	61 бр.	януари-декември 2022 г.	0,00 лв.
	Пресъобщения до медиите	Широка общественост Бенефициенти Потенциални бенефициенти Администрация, ангажирана с управлението на фондовете на ЕС и Медиатори	48 бр.	Януари-декември 2022 г.	0,00 лв.

	Комуникация с граждани чрез официалната електронна поща на ОПОС	Широка общественост	Съгласно проведена кореспонденция по електронен път	Януари-декември 2022 г.	0,00 лв.
Информирание на потенциалните бенефициенти за възможностите за финансиране, предоставяни от програмата	Срещи и информационни дни с потенциални бенефициенти и браншови организации за представяне изпълнението на програмата	Потенциални бенефициенти, Медиатори, Широка общественост	9 бр.	Януари-декември 2022 г.	0,00 лв.
Повишаване информираността и компетентността на бенефициентите при изпълнение на проекти	Обучителни семинари/информационни срещи за бенефициентите за изпълнение на проекти, финансирани по ОПОС	Бенефициенти	Проведени са 11 обучения на 195 представители на 11 бенефициента	Януари-декември 2022 г.	15 870 лв.
Насърчаване на активното участие на всички заинтересовани страни в процеса на изпълнение на СП и програмите	Провеждане на обществено обсъждане по проекти на документация по нови процедури за подбор на проекти и на ИГРП за 2022 г.	Потенциални бенефициенти, Медиатори, Широка общественост	1 бр. Публикуване за обществено обсъждане на ИГРП за 2022 г. на интернет страницата на ОПОС и на единния информационен портал	април 2022	0,00 лв.

*Посочените суми са с ДДС

Изпълнение на индикаторите към Националната комуникационна стратегия:

➤ Брой информационни събития

През 2022 г. се състояха **32** публични събития и националният конкурс „Композирай Пречиствателна станция“ за популяризиране ОПОС 2014-2020 г.

➤ Брой уникални посещения на месец на интернет страницата на УО

За периода за интернет страницата на ОПОС са регистрирани 109 025 посещения общо (сравнено с 80 419 за 2021 г., или нарастване с 35,6% спрямо 2021 г.) и 85 818 уникални посещения (сравнено с 60547 за 2021 г., или нарастване 41,7% спрямо 2021 г.).

Изводи:

- През 2022 г. УО на ОПОС е изпълнил задължителните изисквания, съгласно Национална комуникационна стратегия на програмите, в съответствие с чл. 116 от Регламент 1303 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г.;
- Използвани са разнообразни комуникационни канали според различните целеви групи и е осъществена активна комуникация и обратна връзка с целевите групи;
- Информирана е широката общественост за резултатите и добрите практики от изпълнение на проекти, финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“;
- Осигурена е максимална прозрачност на процеса на управление и изпълнение на ОПОС. Поддържането на добър имидж на програмата продължава да е пряко свързано с адресирането на очакванията на хората за прозрачност и отчетност на разходваните за реализацията на проектите средства.

Препоръки:

- Управляващият орган следва да поддържа и популяризира активно присъствие в социалните мрежи, която е подходящ канал за публикуване на информация за предстоящи и изпълнени проекти
- Значим информационен канал се оказва и „от уста на уста“. Този факт трябва да се отчита при планиране на комуникацията по Програмата като се предвидят повече възможности за директно влияние върху аудиторията – например чрез лидери на мнение, бенефициенти, които са приключили успешно проектите си, изказвания на обикновени хора, в които се посочват приносите на ОПОС за подобряване на състоянието на околната среда, а оттам – и на качеството на живот на населението.
- Препоръчително е в настоящия програмен (2021-2027) период да се наблегне върху комуникацията за съществуването, реализирането и мониторинга на проектите с акцент върху това как тяхното изпълнение ще повлияе

върху социално-икономическата среда. Разпознаваемостта на програмите е достатъчно висока, за да се премине към надграждане и фокусиране върху популяризирането на отделните проекти.

- Следва да се запази фокусът върху повишаване информираността относно ползите, които следват от програмата за отделния гражданин.